

УДК 657.6:004.9

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14366862>

Використання диджитал-інструментів для аудиту бухгалтерської звітності в Україні

Гладчук Галина Григорівна,

кандидат економічних наук, викладач кафедри обліку і фінансів,

ПВНЗ «Буковинський університет», м. Чернівці, Україна,

<https://orcid.org/0009-0006-9633-6570>

Дроздова Олена Геннадіївна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і фінансів, Одеський

національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса, Україна,

<https://orcid.org/0009-0006-0906-7983>

Жидовська Наталія Михайлівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування,

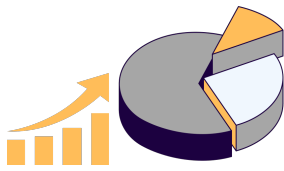
Львівський національний університет природокористування,

Львівська обл., м. Дубляни, Україна,

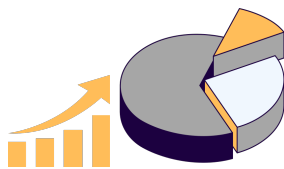
<https://orcid.org/0000-0002-1883-5992>

Прийнято: 23.11.2024 | Опубліковано: 10.12.2024

Анотація: Інтеграція цифрових інструментів в аудит бухгалтерської звітності набуває все більшої актуальності в сучасному економічному середовищі, де точність, ефективність та прозорість фінансової звітності мають вирішальне значення. В Україні диджиталізація аудиторських процесів є важливим кроком у розв'язанні проблем, пов'язаних зі швидкою зміною

бізнес-середовища, глобалізацією та збільшуваними обсягами фінансових даних. Попри очевидні переваги цифрових інструментів, таких як штучний інтелект, блокчейн та аналітика великих даних, їх упровадження залишається неоднорідним серед аудиторських фірм в Україні, зокрема, якщо порівняти великі міжнародні компанії та менші вітчизняні аудиторські фірми. Це свідчить про необхідність комплексного підходу до просування диджиталізації в аудиторському секторі. **Метою** цього дослідження є аналіз поточного стану диджиталізації аудиту фінансової звітності в Україні, оцінювання практичного застосування провідних технологій, а також визначення можливостей та викликів, пов'язаних з їх упровадженням. **Методи:** аналізу наукової літератури, узагальнення, систематизації, порівняння. **Результати.** У дослідженні з'ясовано, що в умовах, коли великі міжнародні аудиторські фірми, які працюють в Україні, успішно інтегрували сучасні цифрові інструменти, багато малих і середніх фірм стикаються зі значними перешкодами, зокрема фінансовими обмеженнями, відсутністю технічної експертизи та недосконалою нормативно-правовою базою. Технологія блокчейн є перспективною для підвищення прозорості й зменшення ризиків шахрайства, однак її впровадження обмежується високими витратами на інтеграцію та потребою в спеціалізованих знаннях. Аналогічно, штучний інтелект та аналітика великих даних пропонують значні переваги в аспекті точності й ефективності, але потребують значних інвестицій в інфраструктуру та підготовку кадрів. У **висновках** наголошується на важливості створення сприятливого регуляторного середовища, інвестицій у професійну освіту та навчання, а також посилення співпраці з міжнародними організаціями для прискорення впровадження цифрових інструментів в Україні. У дослідженні доведено, що впровадження диджиталізації в аудит має важливе значення для підвищення якості фінансової звітності, зміцнення довіри між учасниками ринку та відповідності світовим тенденціям.

Ключові слова: фінансовий контроль, автоматизація процесів, аналіз даних, виявлення шахрайства, цифрова трансформація

The Use of Digital Tools for Auditing Financial Statements in Ukraine

Halyna Hladchuk,

Candidate of Economic Sciences, Teacher of the Department of Accounting and Finance, Private Higher Educational Institution “Bukovinian University”,
Chernivtsi, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0006-9633-6570>

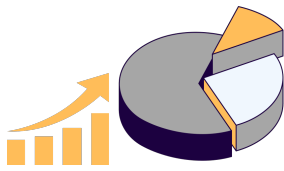
Olena Drozdova,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Accounting and Finance, Odesa I. I. Mechnikov National University, Odesa,
Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0006-0906-7983>

Nataliia Zhydovska,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Lviv National Environmental University, Lviv region, Dubliany,
Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-1883-5992>

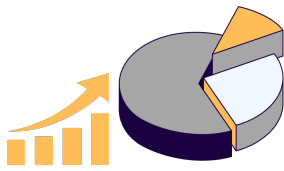
Abstract: The integration of digital tools into the auditing of financial statements is becoming increasingly relevant in the modern economic environment, where accuracy, efficiency, and transparency of financial reporting are crucial. In Ukraine, the digitalization of audit processes is an important step in addressing the challenges posed by rapid changes in the business environment, globalization, and the growing volume of financial data. Despite the clear advantages of digital tools

such as artificial intelligence (AI), blockchain, and big data analytics, their adoption remains uneven among audit firms in Ukraine, particularly between large international companies and smaller domestic enterprises. This indicates the need for a comprehensive approach to advancing digitalization in the audit sector. **The purpose** of this study is to analyze the current state of digitalization in the auditing of financial statements in Ukraine, evaluate the practical application of key technologies, and identify opportunities and challenges in their implementation. **Methods:** analysis of scientific literature, generalization, systematization, and comparison. **Results.** The study revealed that while large international audit firms operating in Ukraine have successfully integrated modern digital tools, many small and medium-sized firms face significant barriers, including financial constraints, a lack of technical expertise, and an underdeveloped regulatory framework. Blockchain technology is promising for enhancing transparency and reducing fraud risks, but its implementation is limited by high costs and the need for specialized knowledge. Similarly, artificial intelligence and big data analytics provide significant advantages in terms of accuracy and efficiency but require substantial investments in infrastructure and personnel training. **The conclusions** emphasize the importance of creating a favorable regulatory environment, investing in professional education and training, and strengthening collaboration with international organizations to accelerate the adoption of digital tools in Ukraine. The study underscores that the digitalization of auditing is essential for improving the quality of financial reporting, building trust among market participants, and aligning with global trends.

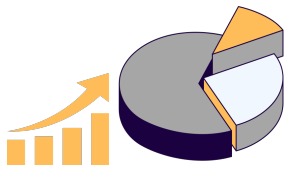
Keywords: financial control, process automation, data analysis, fraud detection, digital transformation

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Ускладнення фінансових систем та стрімкий розвиток цифрових технологій суттєво змінили

сферу аудиту в усьому світі. В Україні використання цифрових інструментів для аудиту фінансової звітності набуває все вагомішого значення, оскільки підприємства створюють величезні обсяги фінансових даних, які потребують ефективних і точних методів аналізу. Традиційні методи аудиту, які здебільшого базуються на ручних процесах та вибірковому аналізі, часто є недосконалими для задоволення потреб сучасних організацій. Цифрові інструменти, такі як штучний інтелект (далі – ШІ), блокчейн, роботизована автоматизація процесів (далі – RPA) та аналітика великих даних, мають потенціал для підвищення ефективності, надійності та прозорості аудиту. Водночас їх упровадження в Україні залишається обмеженим, демонструючи значні диспропорції між великими міжнародними фірмами та меншими місцевими компаніями. Ця ситуація підкреслює необхідність впровадження системного підходу до розвитку цифровізації в аудиті та наголошує на важливості розв’язання цього питання в українському контексті [1].

Актуальність упровадження цифрових інструментів в аудиторські процеси в Україні ще більше посилюється у зв’язку зі збільшенням попиту на високоякісну фінансову звітність в умовах глобалізації економіки. Україна прагне до тіснішої інтеграції з міжнародними ринками та дотримання світових стандартів, тому здатність використовувати цифрові технології набуває важливого значення для підвищення довіри до фінансової звітності. Цифрові інструменти не лише покращують точність аудиту, але й дозволяють аудиторам розкривати закономірності, виявляти аномалії та надавати глибше уявлення про фінансові показники. Попри ці переваги, впровадженню цих інструментів перешкоджають такі фактори, як недосконалість нормативно-правової бази, недостатній рівень підготовки фахівців з аудиту та фінансові бар’єри для придбання сучасних технологій. Розв’язання цих проблем є життєво важливою умовою для забезпечення конкурентоспроможності української аудиторської практики та її відповідності міжнародним

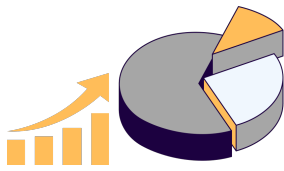

тенденціям, що в підсумку сприятиме зміцненню довіри між зацікавленими сторонами та економічному розвитку країни [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження з обраної проблематики свідчать про посилюваний інтерес науковців і практиків до вивчення трансформаційного потенціалу цих технологій [3]. Такі науковці, як Н. Правдюк, М. Правдюк [4] та Л. Соколенко, І. Балла, В. Борковська [5] проаналізували інтеграцію ШІ в аудиторські процеси, підкресливши його здатність покращити виявлення фінансових аномалій та впорядкувати аналіз даних. Дослідження науковців висвітлюють важливість інструментів на основі ШІ для підвищення ефективності аудиту, особливо у великих обсягах даних, які стають усе більш поширеними в сучасних фінансових системах. Автори стверджують, що ефективне застосування ШІ вимагає значних інвестицій як у технології, так і в навчання аудиторів, що є бар'єром, який багатьом українським аудиторським фірмам поки що не вдається подолати.

Важливий внесок у дослідження проблеми належить таким ученим, як О.Васильчишен, В. Гарькава, О. Шеремет, О. Сидорович, І. Берднік, А. Пазюк (O. Vasylchyshyn, V. Harkava, O. Sheremet, O. Sydorovych, I. Berdnik, A. Paziuk) [6] та О. Ярощук, І. Белова [7], які визначили роль технології блокчейн у підвищенні прозорості та безпеки фінансових даних. Науковці зазначили, що децентралізована система реєстрів блокчейну забезпечує виняткову точність і стійкість до підробки, що робить його ідеальним інструментом для перевірки достовірності фінансових транзакцій.

Аналіз великих даних в аудиті ґрунтовно вивчали Л. Гергіос, Л. Теодоракопулос [8], О. Лемішовська, В. Лінинська [9], Л. Кононенко, Г. Назарова, В. Куц [10], які зосередилися на його практичному використанні в українських аудиторських фірмах. Автори довели, що аналітика великих даних дає змогу більш комплексно оцінити фінансову інформацію, дозволяючи аудиторам аналізувати цілі набори даних, а не використовувати

вибіркові методи. Такий підхід підвищує достовірність аудиторських висновків і розширює можливості для виявлення тенденцій та відхилень.

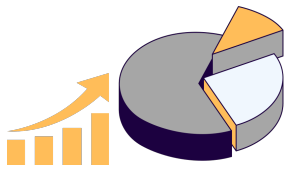
Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний науковий доробок, залишається низка нерозв'язаних питань, зокрема йдеться про відсутність комплексного аналізу застосування цифрових технологій у діяльності малих та середніх аудиторських фірм в Україні, а також недостатню увагу до усунення розриву між чинними регуляторними стандартами та сучасними технологічними досягненнями. Крім того, практичні аспекти адаптації міжнародного досвіду до української аудиторської практики залишаються недостатньо дослідженими, що обмежує можливості для підвищення ефективності галузі.

Внесок цієї роботи в розв'язання окреслених проблем полягає в здійсненні системного аналізу рівня цифровізації аудиторських компаній, наданні практичних рекомендацій щодо подолання регуляторних та освітніх бар'єрів, а також визначенні конкретних інструментів і механізмів для інтеграції найкращих світових практик в українську аудиторську діяльність.

Формулювання цілей статті. Метою цього дослідження є аналіз поточного стану диджиталізації аудиту фінансової звітності в Україні, оцінювання результатів практичного застосування провідних технологій, а також визначення можливостей та викликів, пов'язаних з їх упровадженням.

Відповідно до мети було сформульовано такі завдання: 1) проаналізувати поточний рівень диджиталізації аудиту фінансової звітності в Україні; 2) оцінити практичне використання провідних цифрових технологій в аудиторських процесах; 3) виявити як можливості для розвитку, так і виклики, що перешкоджають їх упровадженню.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аудит фінансової звітності зазнає трансформацій у глобальному масштабі під впливом стрімкого розвитку цифрових технологій. Україна, подібно до багатьох інших держав, стикається з унікальними викликами та перспективами, пов'язаними з

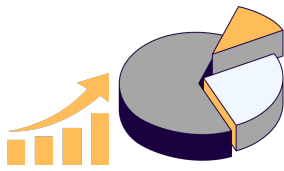
інтеграцією цифрових інструментів у практику аудиту. Диджиталізація аудиторських процесів в Україні все ще перебуває на стадії розвитку, демонструючи значні відмінності між аудиторськими фірмами. Найбільші міжнародні компанії, що працюють в Україні, такі як «Велика четвірка», успішно інтегрували сучасні цифрові інструменти у свої аудиторські процеси. Ці фірми використовують ШІ, машинне навчання, аналіз даних та технології блокчейн для підвищення ефективності, точності та виявлення шахрайства. Їх впровадження підтримується значними інвестиціями в технології та міжнародним досвідом [11].

Найпоширенішими цифровими інструментами в Україні є спеціалізоване програмне забезпечення для аудиту, таке як CaseWare та IDEA, а також системи планування ресурсів підприємства (далі – ERP) [12]. Водночас такі технології, як блокчейн та роботизована автоматизація процесів (далі – RPA), залишаються недостатньо використовуваними через високу вартість впровадження та потребу в спеціалізованих навичках [13].

Впровадження цифрових інструментів в аудиті в Україні стикається з низкою викликів, які потребують комплексного аналізу та послідовного подолання. До основних перешкод належать висока вартість цифрових інструментів, недостатня кількість кваліфікованих кадрів, опір змінам, регуляторні розбіжності та ризики кібербезпеки.

По-перше, сучасне програмне забезпечення для аудиту та допоміжні технології потребують значних фінансових інвестицій. Для малих та середніх підприємств такі витрати часто є непосильними через високу вартість ліцензій, необхідність модернізації інфраструктури та значні поточні витрати на технічне обслуговування. Це створює суттєвий бар'єр для їх впровадження.

По-друге, ефективне використання цифрових інструментів вимагає високої кваліфікації працівників як у сфері аудиту, так і в інформаційних технологіях. В українських закладах вищої освіти лише нещодавно почали приділяти достатньо уваги інтеграції ІТ-технологій у програми з

бухгалтерського обліку та аудиту. Унаслідок цього дефіцит навичок значно обмежує можливості адаптації цифрових рішень.

По-третє, скептичне ставлення багатьох аудиторів до нових технологій зумовлює опір змінам. Частина фахівців боїться втратити роботу через автоматизацію процесів, а також недооцінює переваги диджиталізації. Звичка до традиційних методів і сприйняття їхньої стабільності ще більше ускладнюють перехід до цифрових форматів.

Нормативно-правова база, яка регулює використання цифрових інструментів в аудиті, залишається недостатньо розвиненою. В Україні відсутні чіткі керівні принципи й стандарти, що забезпечували б довіру до цифрового аудиту та відповідність міжнародним нормам.

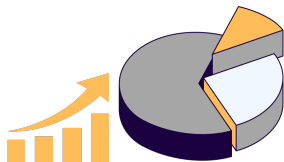
Останнім, але не менш важливим викликом є ризики кібербезпеки. Інтеграція цифрових технологій супроводжується потенційними вразливостями, такими як витоки даних або кібератаки. У контексті посилення кіберзагроз українські підприємства зосереджуються на захисті конфіденційної фінансової інформації.

Попри наявні виклики, цифрові інструменти мають значні переваги порівняно з традиційними методами аудиту. У таблиці 1 представлено узагальнене порівняння переваг і недоліків обох підходів (табл. 1). Для подолання вказаних бар'єрів потрібен системний підхід, що охоплює фінансову підтримку, підвищення кваліфікації кадрів, нормативне врегулювання та вдосконалення заходів кібербезпеки.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика традиційних та цифрових методів

Аспект	Традиційний аудит	Digital Audit (цифровий аудит)
Аналіз даних	Вручну вибірка транзакцій; трудомісткий процес	Автоматизований аналіз цілих наборів даних; швидше й повніше

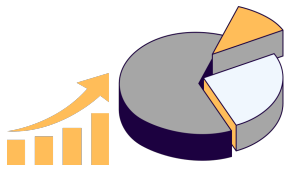

Контроль за виявленням шахрайства	Ґрунтується на досвіді та висновках аудитора	Удосконалені інструменти визначають аномалії за допомогою ШІ та аналітики
Економічна ефективність	Нижчі початкові витрати, але вищі довгострокові витрати через неефективність	Вищі початкові інвестиції, але значна довгострокова економія коштів
Точність	Схильність до людських помилок при аналізі даних	Підвищена точність завдяки автоматизації
Масштабованість	Обмежена ручними процесами	Легко масштабується зі збільшенням обсягів даних
Адаптивність	Важко адаптується до швидких змін у клієнтських системах	Висока адаптивність до динамічного середовища
Відповідність нормативним вимогам	Вимагає значних ручних витрат для забезпечення відповідності	Автоматизована перевірка на відповідність за допомогою попередньо запрограмованих стандартів

Джерело: розробка авторів на основі [14; 15]

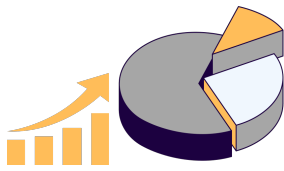
Перехід до цифрового аудиту означає зміну моделі, що дозволяє аудиторам надавати більше послуг із доданою вартістю, таких як прогностична аналітика та стратегічні інсайти. Проте традиційні підходи все ще зберігають свою актуальність у сценаріях, де професійне судження та якісні оцінки мають першочергове значення.

Розвиток цифрових технологій кардинально змінив процес аудиту, забезпечивши його більшу ефективність, точність і надійність. У цьому контексті такі цифрові інструменти, як ШІ, машинне навчання, блокчейн та аналітика великих даних, відіграють вирішальну роль. Їх інтеграція в аудиторські процеси є відображенням загальної тенденції до інновацій, зумовленої потребою у своєчасному та ґрунтовному прийнятті рішень.

Використання ШІ та машинного навчання набуває все більшого поширення в процесі аудиту. Завдяки цим технологіям аудитори можуть аналізувати великі масиви даних, виявляти закономірності та аномалії, які можуть свідчити про шахрайство або помилки. Наприклад, алгоритми ШІ можуть аналізувати складні набори фінансових даних, щоб виявляти порушення, які можуть бути втрачені при традиційних методах вибірки. Моделі машинного навчання вдосконалюються з часом, адаптуючись до нових наборів даних і підвищуючи точність прогнозування. Особливо це важливо для оцінювання ризиків, оскільки дозволяє аудиторам зосередитися на сферах із високим рівнем ризику замість того, щоб рівномірно розподіляти свої ресурси на всі транзакції. Такі інструменти, як прогнозна аналітика, довели свою ефективність у прогнозуванні фінансових тенденцій, дозволяючи аудиторам надавати інформацію, яка виходить за межі безпосереднього дотримання вимог законодавства [16].

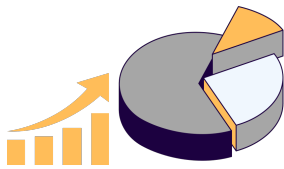
Технологія блокчейн є черговим інноваційним інструментом в аудиті, зокрема в перевірці достовірності бухгалтерських даних. Блокчейн як децентралізований і незмінний реєстр забезпечує прозорість і простежуваність транзакцій. Кожна транзакція реєструється в безпечному, захищеному від несанкціонованого втручання порядку, забезпечуючи незмінний аудиторський контроль. На практиці аудитори можуть використовувати блокчейн для перевірки відповідності фінансових записів зафіксованим у блокчейні транзакціям. Це зменшує залежність від наданих клієнтом даних, які можуть бути неповними або сфальсифікованими. Додатково, блокчейн-технології сприяють підвищенню ефективності аудиту через автоматизацію процесів перевірки, що дозволяє мінімізувати залежність від трудомістких ручних процедур. Зокрема, смартконтракти, які є самовиконуваними угодами, інтегрованими в блокчейн, забезпечують автоматичне виконання фінансових умов. Це надає можливість аудиторам і учасникам процесу бути впевненими в дотриманні вимог у режимі реального часу.

Автоматизація процесів є ще однією складовою цифрової трансформації в аудиті. RPA впорядкувала повторювані й трудомісткі завдання, такі як отримання даних, перевірка документів та узгодження рахунків. Завдяки автоматизації цих процесів аудитори можуть приділяти більше часу важливим завданням, які вимагають професійного підходу та досвіду. До того ж RPA мінімізує людські помилки, забезпечуючи більшу узгодженість і точність. Наприклад, автоматизовані системи можуть формувати аудиторські звіти зі стандартизованим форматуванням, зменшуючи ймовірність упущень або невідповідностей [17].

Аналіз великих даних став найважливішим компонентом сучасного аудиту. Аудитори все частіше мають справу з великими масивами даних, що генеруються організаціями, які складаються зі структурованих і неструктурованих даних із різних джерел. Інструменти аналізу великих даних дозволяють аудиторам виявляти тенденції, кореляції та відхилення в цих наборах даних, що сприяє кращому сприйняттю фінансового стану організації. На відміну від традиційних методів, які ґрунтуються на вибірці, аналіз великих даних дає змогу досліджувати цілі набори даних, забезпечуючи цілісне уявлення про фінансові операції. Такий комплексний підхід розширює можливості аудиторів виявляти ризики, оцінювати засоби контролю та забезпечувати дотримання регуляторних стандартів.

Інтеграція цифрових інструментів трансформувала аудит, змістивши фокус із виконання ручних та трудомістких операцій на ухвалення стратегічно важливих рішень. У таблиці 2 узагальнено основні особливості та практичні переваги застосування цих інструментів у процесі аудиту (табл. 2).

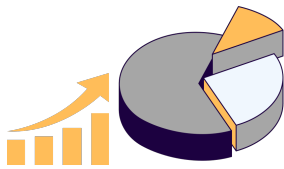
Таблиця 2

Головні особливості та переваги застосування цифрових інструментів у процесі аудиту

Цифровий інструмент	Головні особливості	Практичні можливості в аудиті	Приклади програм в аудиті
Штучний інтелект	Автоматизований аналіз даних, виявлення аномалій, прогнозне моделювання	Покращена ідентифікація ризиків, посилена увага до критично важливих сфер	MindBridge Ai Auditor; Deloitte CortexAI for Assurance
Машинне навчання	Адаптивні моделі навчання, розпізнавання шаблонів	Підвищення точності з часом, поглиблення знань про фінансові тенденції	Deloitte's Argus
Технологія блокчейн	Децентралізований реєстр, незмінні записи, смартконтракти	Прозорі аудиторські записи, зниження ризику шахрайства, автоматизована перевірка	EY Blockchain Analyzer; KPMG Chain Fusion
Роботизована автоматизація процесів	Автоматизація повторюваних завдань, стандартизованих процесів	Підвищення ефективності, зменшення кількості ручних помилок	UiPath; Automation Anywhere
Аналітика великих даних	Обробка великих масивів даних, інсайти в реальному часі, розширена візуалізація	Комплексний аналіз даних, краще прийняття рішень, цілісний аудит	EY Helix; Alteryx

Джерело: розробка авторів на основі [18; 19]

Впровадження цифрових інструментів в аудиті, незважаючи на ці досягнення, стикається з низкою проблем. Серед них – високі витрати на впровадження, недостатня кількість кваліфікованих кадрів та потреба в

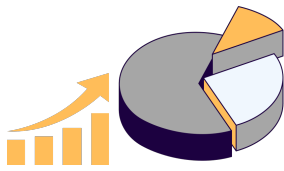

ефективних заходах кібербезпеки. Для розв'язання цих проблем аудиторські фірми мають інвестувати в освітні програми, співпрацювати з постачальниками технологій та розробляти стратегії для зменшення кіберризиків.

В Україні перехід до цифрового аудиту є важливим кроком для наближення до міжнародних стандартів та підвищення ефективності, прозорості та надійності фінансової звітності.

Тенденції розвитку технологій для аудиторської діяльності характеризуються впровадженням інноваційних інструментів, таких як ШІ, блокчейн, RPA та аналітика великих даних. У всьому світі ці технології ці технології зарекомендували себе як ефективні інструменти для автоматизації рутинних завдань, удосконалення процесів оцінювання ризиків та підвищення точності аудиторських перевірок. В Україні провідні аудиторські фірми поступово інтегрують ці технології, хоча їх упровадження залишається нерівномірним. Штучний інтелект і машинне навчання дедалі частіше використовуються для аналізу великих масивів даних, виявлення аномалій і прогнозування ризиків, що дає змогу аудиторам зосередитися на прийнятті стратегічних рішень. Технологія блокчейн набирає обертів як засіб забезпечення прозорості та незмінності фінансової звітності, тим самим підвищуючи довіру до процесу аудиту. RPA впорядковує такі трудомісткі завдання, як вилучення даних, звіряння та перевірка документів, значно підвищуючи ефективність. Ці досягнення не лише зменшують витрати, але й дозволяють аудиторам надавати більш повну інформацію для зацікавлених сторін.

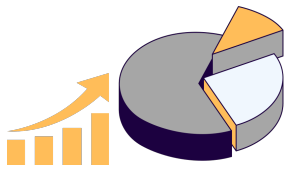
Нинішньому регуляторному середовищу в Україні не вистачає комплексних рекомендацій щодо використання цифрових інструментів в аудиті. Чіткі стандарти цифрового аудиту, захисту даних та інтеграції нових технологій у наявні аудиторські практики необхідні для зміцнення довіри серед клієнтів та забезпечення відповідності міжнародним нормам.

Регуляторні органи мають співпрацювати з професійними асоціаціями та постачальниками технологій для того, щоб створити міцну основу, яка підтримуватиме інновації, захищаючи при цьому цілісність даних.

На додачу до вдосконалення регуляторної бази, пріоритетним завданням має стати навчання та підготовка фахівців у сфері аудиту. Інтеграція ІТ-компетенцій в освітні програми з бухгалтерського обліку та аудиту має важливе значення для підготовки наступного покоління аудиторів до потреб диджиталізованої сфери професійної діяльності. Заклади вищої та професійної освіти мають пропонувати спеціалізовані курси зі штучного інтелекту, блокчейну, аналітики даних та кібербезпеки. Крім того, оскільки технології невпинно рухаються вперед, для підтримки конкурентоспроможності необхідно впроваджувати програми безперервного професійного розвитку для фахівців-практиків. Партнерство з міжнародними організаціями може полегшити доступ до найсучасніших навчальних ресурсів та програм сертифікації, що дозволить українським аудиторам конкурувати на світовому рівні.

Інтеграція світового досвіду забезпечує значні можливості для прискорення диджиталізації аудиту в Україні. Країни з розвиненою практикою цифрового аудиту, такі як США, Великобританія та Німеччина, забезпечують важливі практичні приклади впровадження інноваційних технологій та досконалої нормативно-правової бази. Співпраця з міжнародними аудиторськими фірмами дає змогу українським компаніям отримати інформацію про найкращі практики та нові тенденції. Участь у міжнародних наукових проєктах та конференціях може сприяти подальшому розширенню обміну знаннями та впровадженню успішних технологій. Також Україна може скористатися міжнародними програмами фінансової та технічної допомоги для підтримки інвестицій у цифрові інструменти та інфраструктуру, подолавши таким чином фінансові обмеження [20].

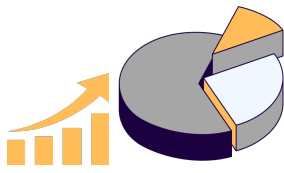

Диджиталізація аудиту також узгоджується з масштабнішими ініціативами, спрямованими на модернізацію економіки України та зміцнення її позицій на світовому ринку. Використовуючи цифрові технології, українські аудиторські фірми можуть підвищити свою конкурентоспроможність та залучити іноземні інвестиції. Цифровий аудит забезпечує більше прозорості та надійності, що є вагомими факторами для побудови довіри серед міжнародних інвесторів та стейкхолдерів. Запровадження світових стандартів і технологій сприятиме інтеграції України в міжнародну торгівельну та фінансову системи, підвищуючи її економічну стійкість.

Висновки. Здійснений нами аналіз поточного рівня диджиталізації аудиту фінансової звітності в Україні дозволив виявити значну відмінність між великими та малими аудиторськими фірмами. Великі компанії активно впроваджують цифрові технології, такі як аналітика великих даних, штучний інтелект та автоматизація процесів, що забезпечує підвищення точності та ефективності аудитів. Водночас малі та середні фірми стикаються з фінансовими бар'єрами, відсутністю технічної експертизи та опором змінам, що значно уповільнює їхню цифрову трансформацію.

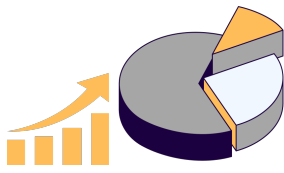
Практичне використання провідних цифрових технологій супроводжується як новими можливостями, так і викликами. Інтеграція інструментів для аналізу великих даних дозволяє глибше розуміти фінансові процеси та покращувати управління ризиками, проте недосконала нормативно-правова база й ризики кібербезпеки залишаються основними перешкодами для повноцінного використання цих технологій у галузі.

Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на аналіз світового досвіду цифровізації аудиту та розробку рекомендацій щодо вдосконалення нормативно-правової бази в Україні. Це сприятиме підвищенню рівня адаптації цифрових технологій серед малих та середніх аудиторських фірм.

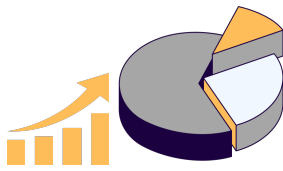

Список використаних джерел

1. Білоус О. С., Кундеус О. М. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 83 (4). С. 56–61. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.056
2. Довбуш А. В., Белова І. М. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки. *Інноваційна економіка*. 2023. № 2. С. 176–181. DOI: 10.37332/2309-1533.2023.2.23
3. Макурін А. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах впровадження сучасних інформаційних технологій. *Облік і фінанси*. 2020. № 87. С. 52–58. DOI: 10.33146/2307-9878-2020-1(87)-52-58
4. Правдюк Н. Л., Правдюк М. В. Штучний інтелект як каталізатор трансформаційних процесів у бухгалтерському обліку. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 1 (67). С. 69–83. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-1-5
5. Соколенко Л., Балла І., Борковська В. Роль штучного інтелекту та автоматизації в сучасному бухгалтерському обліку. *Наукові перспективи*. 2024. № 9 (51). С. 787–798. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-787-798](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-787-798)
6. Vasylchyshyn O., Harkava V., Sheremet O., Sydorovych O., Berdnik I., Paziuk A. Financial crimes in the context national economic security. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary Research*. 2021. Vol. 1. № 11. P. 119–123. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7804/1/Financial%20crimes%20in%20the%20context%20national%20economic%20security.pdf> (date of access: 01.10.2024).
7. Ярощук О., Белова І. Технологія блокчейн в бухгалтерському обліку та аудиті. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2021. № 1 (3–4). С. 28–44. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.03.028>

8. Георгіос Л., Теодоракопулос Л. Бухгалтерський облік в епоху великих даних: приклади та концептуальні засади. *Журнал європейської економіки*. 2023. № 22 (4). С. 512–523. URL: <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1717/1694> (дата звернення: 02.10.2024).
9. Лемішовська О., Лінинська В. Бухгалтерський облік в умовах впровадження інформаційних технологій і систем. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-23>
10. Кононенко Л. В., Назарова Г. Б., Куц В. І. Трансформація форм бухгалтерського обліку в умовах розвитку digital-технологій. *Економічний простір*. 2021. № 168. С. 132–137. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/168-22>
11. Рудевська В. І. Теоретико-змістовна характеристика бізнес-моделі банку: сутність, структура та принципи. *Бізнеснавігатор*. 2020. № 3 (59). С. 140–147. DOI: <https://doi.org/10.32847/business-navigator.59-24>
12. Гевлич Л., Гевлич І. Інформаційні технології обліку і аудиту: проблеми та перспективи в діджитал-економіці. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. 2023. № 318 (3). С. 40–44. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-6>
13. Попівняк Ю. М. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 3 (89). С. 137–144. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2019-3\(89\)-137-144](https://doi.org/10.26642/ema-2019-3(89)-137-144)
14. Артюх О. В., Колосов А. С. Вплив цифровізації на бухгалтерський облік: виклики та перспективи. *Науковий вісник Одеського економічного університету*. 2023. № 44. С. 44–50. DOI: [10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-44-50](https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-44-50)
15. Кулинич М. Удосконалення елементів методу бухгалтерського обліку в контексті цифрової модернізації економіки. *Economic journal of Lesya*

Ukrainka Volyn National University. 2020. № 4 (24). С. 97–103. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-04-97-103>

16. Гевлич Л. Л. Диджитал-аудит: світова та вітчизняна практика. *Економіка і організація управління*. 2023. № 3 (51). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2023.3.3>

17. Баланюк І. Ф., Іванюк Т. Л. Застосування цифрових технологій в консалтингу з обліку і оподаткування. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. № 18 (2). С. 8–15. DOI: 10.15330/apred.2.18.8-15

18. Безручук С. Л., Грабчук І. Л. Основні концепції впливу цифровізації на якість бухгалтерського обліку. *Облік і оподаткування*. 2021. № 4 (98). С. 69–74. DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2021-4\(98\)-69-74](https://doi.org/10.26642/jen-2021-4(98)-69-74)

19. Євсєєва О. О., Іванова Н. А., Скорба О. А. Вплив цифрових інновацій на ефективність бухгалтерського обліку в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13296464>

20. Правдюк Н. Л., Обнявко М. В., Васирина А. В. Імплементация інноваційних технологій в систему бухгалтерського обліку: світовий досвід та перспективи України. *Ефективна економіка*. 2022. № 11. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.11.8>